

SZAKMAI FOLYÓIRATOK, HÁLÓZATI HÍRADÓK

Az EGYÜTT címmel kiadott Szolnok megyei híradó 1973/1—2. összevont száma nemcsak terjedelmes, hanem tartalmilag is igen gazdag — szinte a megye egész évi könyvtári munkájának keresztmetszetét adja. Foglalkozik például a munkásművelődéssel, amelyről az első tájkonferencia épp Szolnokon volt az elmúlt évben. (Hadd idézzünk az ezzel foglalkozó egyik előadásából egy érdekes kérdésfeltevést: „Vajon a mi közművelődésünk, amely... főleg a műveltség humán elemeit terjeszti a munkásság között... nem éppen azért kerül-e nehéz helyzetbe, mert az ipari munkához szükséges ismeretek terjesztésében... nem tud elég hatékony lenni?...”) Tanulságos a mezőgazdasági fizikai dolgozók olvasásának helyzetéről készített elemzés is, hisz e rétegről talán még kevesebbet tudunk, mint a többi népességszociális körülményeiről. A lap fő témakörébe vág a Mezőtúri Városi Könyvtár 322 munkásolvasójára kiterjedő olvasásvizsgálat is. — A nyíregyházi „Olvasó népért”-mozgalmi tanácskozáson Szolnok megye igen aktív küldöttséggel képviseltette magát. A tanácskozásról készített összefoglaláson kívül a híradó a megyei felszólalásokat is közli. — A könyvtárbejelentő írások közül az egyik a nemrég önállóított szolnoki városi fiókhálózat eredményeit és gondjait veszi számba, a másik a Debreceni Agrártudományi Egyetem Mezőgazdasági Főiskolai Karának könyvtárát (Mezőtúr) ismerteti. A sűrűsödő vetélkedőkkel kapcsolatban óvatosságra int, és a kérdések típushírára okosan mutat rá a „Szellemi vetélkedők és a könyvtári tájékoztató szolgálat” c. írás, amely adott eset, egy országos bibliográfia kapcsán igen megdöbbentő bibliográfiakészítési szempontokra is figyelmeztet. A változatos számot a megye könyvtárainak 1972 második félévében megjelent sajtóközlemények jegyzéke, illetve mutatója zárja.

A KÖNYVTÁRI HÍRADÓNAK, a Fővárosi Szabó Ervin Könyvtár „különének” elmúlt évi november—decemberi száma csupa rövid közleményből áll: ezek egy része a könyvtár életének kisebb-nagyobb eseményeivel: értekezletekkel, vizsgálatokkal, munkatervvel, tapasztalatcserékkel, személyi ügyekkel stb. foglalkozik, másik része a könyvtár kiadványait mutatja be, s néha előrejelzéseket is közöl. Ezek egyikéből fontos publikáció megjelenéséről értesülünk: rövidesen napvilágot lát a Budapest történetének bibliográfiája című nagy vállalkozás befejező, VII. kötete, amely a mutatókat

(név-, tárgy- és helymutatót), a hiba- és rövidítésjegyzéket, valamint a feldolgozott periodikumok felsorolását tartalmazza. Az 1000 példányban 368 oldalon megjelenő mutatókötetettel válik igazán áttekinthetővé az 1963-tól kezdve eddig közzétett, mintegy 4000 oldalnyi értékes adattömeg.

A BÁCS MEGYEI KÖNYVTÁROS 1973. 1. jelzésű számának megjelenésével új megyei könyvtárügyi híradót üdvözölhetünk. Mint a kiadvány beköszöntőjében Madarász László, a megyei tanács elnökhelyettese elmondja, az egyelőre évente kétszer megjelenő szakmai orgánum célja a könyvtárfenntartók és a könyvtárosok rendszeres tájékoztatása és a szakmai továbbképzés egyik lehetőségének megteremtése. Érdeklődése minden könyvtár típusra kiterjed: a tanácsi és az iskolai könyvtárosokon kívül fokozatosan szeretné bevonni munkatársai közé a szakszervezeti, az üzemi műszaki, a felsőoktatási és a kutatóintézeti könyvtárosokat is. A híradó különösen fontos feladatának tekinti a helyismereti-helytörténeti témák gondozását. — A megyék közti együttműködéssel előállított első szám (a Veszprémi Megyei Könyvtár sokszorosította!) igen tartalmas: a megyei távlati könyvtárfejlesztési tervén kívül, amelyet a Könyvtáros decemberi száma részletesen ismertetett, bemutatja a Kiskunfélegyházi Városi Könyvtárt, a bajai járás nagyobb községi könyvtárait, a Kiskunhalasi Városi Könyvtárnak a szakmunkástanulók körében végzett munkáját, a kalocsai könyvtár ifjúsági klubját. Ismertetést közöl az Észak-Bácska c. könyvről, és válogatást ad a helyi és országos sajtónak a megye könyvtáraitra vonatkozó írásából is.

A PÉCS-BARANYAI KÖNYVTÁROS elmúlt évi második száma gyorsan követte a kissé megkészt első számot, amelyet a januári Könyvtárosban ismertettünk. A tartalmas, érdekes híradó eltűnteti az általunk szöveg tét tematikai hiányt: foglalkozik az iskolai könyvtárüggyel is, a megye iskolai könyvtárainak adván rövid helyzetképet. A könyvtár és a közművelődés kapcsolatával, az Olvasó népért mozgalom jövőjével foglalkozó, valamint a könyvtárbejelentő cikkek (a pécsi Tanárképző Főiskola könyvtára, a Mecseki Ercbányászati Vállalat munkásszállójának könyvtára, a komlói Bányász Körzeti Könyvtár gyermekkönyvtára, a a Mozsgói Községi Könyvtár), továbbá a problémagazdag módszertani írások mellett hadd emeljünk ki néhány kisebb köz-

leményt is, amelyek azonban némely vonatkozásban országos figyelmet érdemelnek. Például az a híradás, hogy a 12. sz. *Volán Vállalat egyik brigádja a közhasznú autóközlekedés megszervezésének 25. évfordulója alkalmából társadalmi munkával bibliobusszá alakít egy Ikarus 620-as autóbust és azt a városi könyvtárnak adja át.* Egy másik érdekes közlemény a megyei könyvtár mikrofilm-tárnak megnyitásáról számol be; a harmadik pedig arról szól, hogy mivel a gombamódra szaporodó üzemi-vállalati sokszorosító üzemek működését engedélyező belügyi szervek általában nem hívják fel a fenntartó figyelmét a 2/1960. (V. 25.) MM sz. rendeletre, amely előírja a helyi kötelespéldány-szolgáltatást, a könyvtárosoknak milyen tennivalóik vannak a helyi kiadványok szervezett és folyamatos begyűjtésének megszervezésében.

A BORSODI KÖNYVTÁROS elmúlt évi utolsó (4.), bőségesen, szinte pazarló gazdagsággal illusztrált számában a könyvtárismertető cikkek (a Sátoralja-újhelyi Városi-Járási Könyvtárról, a Hidasnémeti Községi Könyvtárról) és a beszámolóik mellett örömmel láttunk néhány olyan írást, amely a lap tematikai gazdagodását és látókörének tágulását bizonyítja. Például elemzést olvashatunk a Nehézipari Egyetemi Könyvtár olvasóinak katalógushasználati szokásairól: a tanulságokból — abból, hogy 25%-uk nem forgatja a katalógusokat; általában pedig nem használják a sorozati katalógusokat, s előnyben részesítik a betűrendes katalógust a szakkatalógussal szemben, noha többen keresnek valamely adott témához irodalmat, mint egy-egy meghatározott művet — mind a könyvtárra, mind az oktatásra következik néhány mellőzhetően tennivaló. E cikkel kapcsolatban azonban formai kifogást kell emelnünk aláírása ellen: a „Dr. Uhlmann A.—Kiss Á.” névalak nemcsak azért helyteleníthető, mivel a magyar nyelvszokás szerint a vezetéknev és a keresztnév együtt fejezi ki valaki teljes személyiségét, hanem amiatt is, mert nehezíti a bibliográfiai számbavételt, sőt az esetleges nyomdai hibák észlelését is (rövid vagy hosszú ékezet, I és J betű stb.). — Igen tanulságos egy régi iskolai könyvtárnak, a sátoraljaújhelyi gimnázium könyvtárának bemutatása is: mégpedig azért, mivel gazdag példatárat ad arra, hogyan lehet a régi „muzeális” kiadványokat felhasználni a különféle szakorák tananyagának illusztrálására. — A Fővárosi Szabó Ervin Könyvtár híradójának 1973/4. számában már olvashattunk a közművelődési könyvtárak szaktájékoztatói rendszerének továbbfejlesztésére indított KMK-kí-

sérletről. Most a miskolci városi hálózat érdekes tapasztalatait közvetíti a Borsodi Könyvtáros. A figyelemre méltó kísérlet megérdemli, hogy lapunk szintén bemutassa, s erre alkalmasint sort is kerítünk.

CSONGRÁD megye két híradójának egyidejű megjelenése tulajdonképpen egy átszervezési folyamat megnyugtató rendezésének bizonyítéka. Azt dokumentálja, hogy befejeződött a megyei hálózat átszervezése, és tisztázódott a megyén belül korábban egymástól függetlenül létező könyvtárügyi tájékoztató organumok feladatmegosztása: a CSONGRÁD MEGYEI KÖNYVTÁROS a jövőben a könyvtári munkát közvetlenül szolgáló elméleti és módszertani írásokat, tapasztalatcsere és beszámoló jellegű közleményeket, a megye könyvtári életéről szóló híradásokat és bibliográfiai számadásokat közli, a volt szegedi híradó pedig SOMOGYI-KÖNYVTÁRI MŰHELY címmel jelenik meg, s korábbi két rovatát, a Műhelyt és az Örökséget továbbfejlesztve, érdeklődését a megyére kiterjesztve könyvtári-helyismereti folyóirattá válik. — A profilok ilyen tisztázása megnyugtatónak látszik, véleményünk szerint azonban a Csongrád megyei Könyvtáros alcímét („A megye tanácsi és szakszervezeti könyvtárainak híradója”) és ezzel együtt jellegét is bővíteni kellene: megjelölésében is nyitottabbá tenni más hálózatok, könyvtártípusok felé. Egyébként mindkét híradó egy-egy összevont számot adott ki az elmúlt évről 1973. 1—4. megjelöléssel, 1973. októberi, illetve decemberi dátummal. Érdekes, gazdag tartalmukra nem térünk ki, csupán a Csongrád megyei Könyvtáros által a Somogyi-könyvtár új szervezeti rendjéről közölt cikk néhány vonatkozását ismertetjük itt, mivel a Könyvtáros tavaly áprilisi számának 209. oldalán nem pontosan tájékoztattuk olvasóinkat a változásokról.

Az intézmény új elnevezése: „Somogyi-könyvtár. Szeged. Csongrád megye és Szeged megyei város Tanácsi Közművelődési Könyvtári Hálózatának Központja.” A könyvtár igazgatója Tóth Béla. A könyvtár két osztályból: a központi könyvtári osztályból (ez négy csoportra tagolódik), valamint a módszertani és hálózati osztályból (ide tartozik a megyei, illetve a szegedi járási csoport), a funkcionális gazdasági és ügyviteli csoportból, továbbá a helyismereti és a különgyűjteményekből áll. Az osztályokat igazgatóhelyettesek irányítják: Bezerédy István és Csenke László. A megyei könyvtár létszámából heten kerültek át a Somogyi-könyvtárba. Közülük Hajdú Géza osztályvezetői besorolást kapott.